

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОКОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

доц. Дегтярьова І. Б., студент гр. Е-72 Палун І. В.

Актуальність забезпечення еко-конкурентоспроможності підприємств в умовах впровадження стратегії сталого розвитку в Україні обумовлена необхідністю стабілізації техногенного навантаження на навколишнє природне середовище та розв'язання комплексу екологічних проблем в умовах соціально-економічного зростання. Досягти еко-конкурентоспроможності можна шляхом удосконалення структури виробництва з метою створення маловідходних локальних і територіальних виробничих комплексів; розроблення та впровадження механізму узгодження допустимих обсягів викидів забруднюючих речовин з темпами модернізації технологій і структурної перебудови в промисловості; розроблення і впровадження технологічних схем очищення та використання стічних, шахтних і кар'єрних вод; стимулювання розвитку і впровадження екологічно безпечних рентабельних технологій та відновлювальних нетрадиційних джерел енергії; розроблення комплексу заходів щодо зменшення техногенного впливу на населення і довкілля негативних чинників, зумовлених виробничою діяльністю підприємств паливно-енергетичного комплексу.

На сучасному етапі економічного розвитку проблема підвищення еко-конкурентоспроможності підприємств набуває все більшої актуальності, особливо з метою забезпечення сталого розвитку. Адже за умов розвитку зовнішньої торгівлі, підсилення процесів інтеграції країни в міжнародні організації загострюється конкурентна боротьба як на внутрішньому, так і на світовому ринку товарів та ресурсів. Для виживання та досягнення домінуючих позицій лідера у виробництві товарів екологічного призначення необхідно вдосконалити процес управління еко-конкурентоспроможністю підприємства, активно нарощувати конкурентні переваги, постійно досліджувати і аналізувати як внутрішнє, так і зовнішнє середовище підприємства.

Високий рівень конкурентоспроможності товарів екологічного призначення свідчить про доцільність його виробництва в сучасних умовах і можливості вигідного продажу. Вона визначається конкурентними перевагами: якістю товару, його технічним рівнем, екологічною безпекою, споживчими властивостями, цінами, перевагами в гарантійному і післягарантійному сервісі, рекламі, іміджі виробника, а також ситуацією на ринку, коливанням попиту. Конкурентні переваги мають більш-менш стабільні класифікаційні ознаки і базуються на належному науково-технічному рівні виробництва та продукту, що відповідає екологічним вимогам; високорозвиненому маркетингу та менеджменту; високому організаційно-технічному рівні виробничих процесів, що мінімізують шкоду навколишньому середовищу; належному фінансово-економічному забезпеченні діяльності підприємства; високому рівні кваліфікації персоналу тощо. Для досягнення довготривалого успіху робота по забезпеченню конкурентоспроможності підприємства має здійснюватися в усіх сферах та за всіма аспектами його діяльності. Звідси випливає, що ключовими аспектами забезпечення еко-конкурентоспроможності підприємства є: виробничий, маркетинговий, фінансовий, інноваційний, кадровий та організаційно-культурний, управлінський. До виробничого аспекту забезпечення конкурентоспроможності підприємства належать номенклатура й асортимент товарів, якість продукції, характер технології, масштаби виробництва, забезпеченість основними видами ресурсів, якість ресурсів, гнучкість виробництва. До маркетингового аспекту входять: дослідження ринку, система просування та збуту товару, ціноутворення, рекламна діяльність, обслуговування споживача.

При фінансовому аспекті забезпечення конкурентоспроможності підприємства важливе значення мають ступінь ліквідності, активність, доходність, платоспроможність підприємства, залучення зовнішніх фінансових ресурсів, інвестування наявних коштів, загальний фінансовий стан підприємства. Інноваційний аспект передбачає здійснення науково-дослідних та досвідно-конструкторських робіт (НДДКР) власними силами, використання запозичених результатів НДДКР, ступінь оновлюваності продукції, технології, ступінь використання інформаційних технологій.

Кадровий та організаційно-культурний аспекти уміщують кількісний та якісний склад персоналу, тип лідера, характер організаційних цінностей, комунікації та процедури. До управлінського аспекту належать тип організаційної структури управління (ОСУ), гнучкість та раціональність ОСУ, стиль та методи управління, адаптаційні можливості, гнучкість та гомеостатичність підприємства, його можливість реалізувати екологічний менеджмент.